

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 180/2020-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 28. apríla 2020 predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť spoločnosti Kangal s. r. o., Urbárska 46, Čaňa, IČO 51 125 951, právne zastúpenej advokátom JUDr. Dušanom Antolom, Krivá 23, Košice, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Cdo 74/2018 z 30. októbra 2019 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť spoločnosti Kangal s. r. o. o d m i e t a pre nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Skutkový stav veci a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. marca 2020 doručená ústavná sťažnosť spoločnosti Kangal s. r. o., Urbárska 46, Čaña, IČO 51 125 951 (ďalej aj „sťažovateľka“ alebo „Kangal s. r. o.“), ktorou namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Cdo 74/2018 z 30. októbra 2019 (ďalej len „uznesenie najvyššieho súdu“).

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že spoločnosť PERAKO, spol. s r. o., Južná trieda 20, Košice [ďalej aj „žalobkyňa“ alebo „PERAKO, spol. s r. o.“ (právna predchodkyňa sťažovateľky, pozn.)], sa svojou žalobou na Okresnom súde Košice II (ďalej len „okresný súd“) domáhala proti 1. spoločnosti LU & RE s. r. o., Hraničná 2, Košice (ďalej len „žalovaná I“), 2. spoločnosti STENDREZ s. r. o., Bratislavská 29, Dubnica nad Váhom (ďalej len „žalovaná II“), a 3. [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalovaná III“), aby okresný súd určil, že (1.) kúpna zmluva z 13. júla 2012, na základe ktorej žalovaná I nadobudla od žalovanej II (v čase podania žaloby jej právnej predchodkyne spoločnosti SK ELIN s. r. o.) vlastnícke právo k nehnuteľnostiam bližšie špecifikovaným v žalobe, a (2.) kúpna zmluva zo 17. apríla 2012, na základe ktorej žalovaná II nadobudla od žalovanej III vlastnícke právo k tým istým nehnuteľnostiam (ďalej len „odporované právne úkony“), sú proti nej (žalobkyni) právne neúčinné. Žalobkyňa svoju žalobu odôvodnila okrem iného najmä tým, že na základe zmluvy o postúpení pohľadávky z 5. apríla 2012 uzavretej medzi ňou (postupníčkou) a medzi [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] [ďalej len „postupca“ (pôvodný veriteľ)], nadobudla (judikovanú) pohľadávku v sume 912 832,76 € (ďalej len „predmetná pohľadávka“) proti žalovanej III (dlžníčke) z titulu vyrovnania podielu postupcu

na zaniknutom bezpodielovom spoluvlastníctve manželov, nárok na zaplatenie ktorej bol postupcovi priznaný rozsudkom Okresného súdu Humenné sp. zn. 5 C 698/2002 z 28. marca 2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 9 Co 57/2011 z 20. marca 2012 právoplatným 5. apríla 2012 a vykonateľným 6. júna 2012 (ďalej len „exekučný titul“). Pretože žalovaná III žiadnym majetkom postihnuteľným exekúciou vedenou na uspokojenie predmetnej pohľadávky nedisponuje, práve odporované právne úkony ukracujú, resp. až úplne znemožňujú uspokojenie tejto pohľadávky žalobkyne. V právnej veci žaloby na okresnom súde bolo konanie vedené pod sp. zn. 28 C 3/2013.

3. Okresný súd rozsudkom sp. zn. 28 C 3/2013 zo 4. mája 2015 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) rozhodol okrem iného tak, že (1.) konanie o žalobe proti žalovanej II pre jej zánik bez právneho nástupcu, resp. pre stratu právnej subjektivity zastavil a (2.) žalobu v prevyšujúcom rozsahu, t. j. proti žalovanej I a žalovanej III, ako nedôvodnú zamietol.

4. Žalobkyňa proti rozsudku okresného súdu podala riadne a včas odvolanie – riadny opravný prostriedok, o ktorom Krajský súd v Košiciach rozsudkom sp. zn. 3 Co 569/2015 zo 16. novembra 2016 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) rozhodol tak, že rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil.

5. Následne žalobkyňa proti rozsudku krajského súdu podala riadne a včas dovolanie – mimoriadny opravný prostriedok, ktorým namietala, že súd jej (strane) nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, a zároveň namietala, že rozsudok krajského súdu spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Avšak uznesením najvyššieho súdu bolo dovolanie žalobkyne odmietnuté. Uznesenie najvyššieho súdu bolo žalobkyne doručené 16. januára 2020.

6. Z obsahu (fotokópie) listiny označenej ako „Zmluva o postúpení pohľadávky“ z 28. mája 2018 (ďalej len „zmluva o postúpení pohľadávky II“), ktorá bola pripojená k ústavnej sťažnosti ako jej príloha, vyplýva, že žalobkyňa ako pôvodná veriteľka predmetnú pohľadávku proti žalovanej III (dlžníčke) postúpila na sťažovateľku ako novú veriteľku.

7. Ústavnú sťažnosť sťažovateľka doplnila písomným podaním 3. apríla 2020, ktorým okrem iného ústavnému súdu oznámila, že (stará) exekúcia vedená na návrh žalobkyne (oprávnenej) zo 6. júna 2012 proti povinnej (žalovanej III) na základe exekučného titulu u súdneho exekútora JUDr. Štefana Barilika, exekútorský úrad, Kuzmányho 57, Košice, pod sp. zn. EX 689/2012 na vymoženie predmetnej pohľadávky bola bez jej vymoženia podľa § 2 ods. 1 písm. a) zákona č. 233/2019 Z. z. o ukončení niektorých exekučných konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov zastavená, pretože uplynula rozhodná doba.

8. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti okrem iného uviedla:

„... Žalovaná v 3/ rade realizovala činnosti a uskutočnila právne úkony, ktorými došlo z reálnemu znemožneniu uspokojenia jej veriteľa. S poukazom na tieto skutočnosti je nepochybné, že sa svojim konaním zbavila svojho majetku a to v úmysle zmariť uspokojenie svojho veriteľa.

Sťažovateľ v súčasnosti nemá možnosť uspokojiť svoju pohľadávku a to ani z iného majetku žalovanej v 3/rade, nakoľko táto takmer žiaden majetok nemá. Všetok svoj nehnuteľný majetok previedla odporovateľnými právnymi úkonmi na tretie osoby, čím došlo k takému významnému zmenšeniu jej majetku, že v súčasnosti už uspokojenie žalobcu nie je možné.

Žalovaná v 3/rade i žalovaní v 1/ a 2/rade vedeli, že existuje záväzok titulom právoplatných súdnych rozhodnutí, napriek tomu urobili právne úkony, ktorými znemožnili vymoženie pohľadávky 912.832,76 EUR s príslušenstvom. Preto z opatrnosti sťažovateľ podal žalobu aj voči žalovaným v 2/ a 3. rade...

Sťažovateľ uviedol, že v priebehu konania sa v rámci dokazovania súd nezaoberal jeho tvrdeniami, že pohľadávka nie je vôbec krytá, že touto pohľadávkou a nehnuteľnosťami nakladali účastníci v blízkom vzťahu, že zlučovanie spoločnosti je účelové, čo je evidentné z časového sledu až po zánik poslednej spoločnosti...

Dôsledky rozhodnutia doteraz konajúcich súdov však hlboko zasahujú do práv sťažovateľa a popierajú samotné princípy právneho štátu!

Rozsudky súdov prvého a druhého stupňa i dovolacieho súdu sú nepreskúmateľné a sú nedostatočne odôvodnené. Zákonom požadované riadne a presvedčivé odôvodnenie písomnej formy rozsudku (§ 157 ods. 2 O.s.p.) je nielen formálnou požiadavkou, ktorou sa má zamedziť vydaniu obsahovo nezdôvodnených, nepresvedčivých alebo neurčitých a nezrozumiteľných rozsudkov, ale má byť v prvom rade prameňom poznania úvah súdu tak v otázke zisťovania skutkového stavu veci, ako aj v právnom posúdení veci.

Rozhodnutie dovolacieho súdu vychádza z nedostatočného zisteného skutkového stavu, s osvojením si nesprávnej argumentácie krajského súdu.

Uvedené tvrdenia súdov nie sú v súlade s požiadavkou zrozumiteľnosti a presvedčivosti súdnych rozhodnutí, ktoré majú byť odôvodnené tak, aby boli v plnom rozsahu preskúmateľné. Myšlienkový postup, vedúci súd k záveru o naplnení všetkých pojmových znakov mal byť v odôvodnení rozhodnutia vysvetlený tak, aby boli zodpovedané všetky tie v konaní nastolené otázky, ktorých vyriešením je podmienené vydanie vecne správneho rozhodnutia.

Právo účastníkov konania na spravodlivý proces v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky je založené v ust. § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p., v článku 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd...

Okolnosti súdnej veci vyžadovali v záujme spravodlivej ochrany práv a oprávnených záujmov účastníkov konania (§ 1 OSP) aj starostlivejšie preskúmanie sťažovateľkou tvrdených skutočností...

Z uvedeného porovnania konkrétneho prípadu a vyslovených právnych názorov vyplýva dôkaz, že prípad sťažovateľa nie je posúdený spravodlivo, resp. je posúdený extrémne nespravodlivo a diskriminačne...“

9. Sťažovateľka žiada, aby ústavný súd takto rozhodol:

„I. Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením z 30.10.2019 sp. zn. 6 Cdo/74/2018, ktorým dovolanie odmietol, porušil základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

II. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30.10.2019 sp. zn. 6 Cdo/74/2018 sa z r u š u j e a vec sa vracia tomuto súdu na ďalšie konanie.

III. Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný zaplatiť advokátovi sťažovateľa náhradu trov konania do troch dní od právoplatnosti nálezu vo výške 450,29 EUR, a to advokátskej kancelárii JUDr. Dušan Antol, IČO 319 622 38, DIČ SK 103 007 5453 účtu... vedené v [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], Hodžovo námestie 3, 811 36 Bratislava najneskôr do 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

II.

Relevantná právna úprava

10. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

11. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

12. Ústavný súd podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu na začatie konania ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania:

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovel žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

13. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

14. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

III.

Ústavnoprávne východiská v judikatúre ústavného súdu a samotné posúdenie veci ústavným súdom

15. Aj keď v úvodnej časti takzvaného PDF formátu ústavnej sťažnosti v podobe oskenovanej listiny je ako „*Sťažovateľ*“ popri spoločnosti Kangal s. r. o. („*právneho pokračovateľa na základe postúpenia pohľadávky z 28.5.2018*“) označená aj spoločnosť PERAKO, spol. s r. o., v závere je táto (ústavná sťažnosť) opatrená vlastnoručným

podpisom konateľa [REDAKOVANÉ] oprávneného konať v mene oboch týchto spoločností vedľa jeho podpisu s uvedením obchodného mena Kangal s. r. o. (nie s uvedením obchodného mena PERAKO, spol. s r. o., pozn.) a súčasne je opatrená aj vlastnoručným podpisom „právneho zástupcu“ – advokáta JUDr. Dušana Antola, Krivá 23, Košice (ďalej len „advokát“), podľa pripojeného plnomocenstva oprávneného zastupovať výlučne iba spoločnosť Kangal s. r. o., z čoho a tiež aj zo skutočnosti pripojenia zmluvy o postúpení pohľadávky II je nepochybné, že ústavnú sťažnosť proti uzneseniu najvyššieho súdu podala spoločnosť Kangal s. r. o., ktorá je aj jej odosielateľom v elektronickej podobe. Uvedené platí o to viac, že v petite ústavnej sťažnosti, ako aj v jej celom ostatnom obsahu sa vyskytuje iba označenie „sťažovateľ“, t. j. gramatická kategória jednotného čísla, čo vylučuje, že by v postavení sťažovateľa mali vystupovať obidve tieto spoločnosti súčasne.

16. Ústavný súd je štátny orgán (nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti) a v súlade s čl. 2 ods. 2 ústavy môže konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Ústavný súd pripomína, že uplatnenie jeho právomocí je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania (čl. 127 ods. 1 ústavy, § 39 a § 43 a nasledujúce zákona o ústavnom súde). V tejto súvislosti už ústavný súd opakovane uviedol, že všeobecné náležitosti návrhu musí spĺňať každý návrh, a to tak náležitosti týkajúce sa formy návrhu, ako aj jeho obsahu. Ústavný súd je potom viazaný návrhom na začatie konania (§ 45 zákona o ústavnom súde). Osobitne to platí v prípadoch, v ktorých sú osoby požadujúce ochranu svojich základných práv a slobôd zastúpené advokátom (III. ÚS 334/09).

17. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže prijať na ďalšie konanie iba také podanie, ktoré spĺňa všetky náležitosti kvalifikovaného návrhu ustanovené týmto zákonom. Poskytnutie ochrany ústavnosti ústavným súdom však predpokladá splnenie všetkých ústavných a zákonných predpokladov a podmienok konania pred ústavným súdom vrátane splnenia zákonom predpísaných náležitostí (ústavnej) sťažnosti (m. m. III. ÚS 663/2014).

18. K ústavnej sťažnosti podanej (odoslanej) priamo sťažovateľkou v elektronickej podobe [v listinnej podobe (origináli) podaná nebola, pozn.] síce bolo pripojené splnomocnenie pre menovaného advokáta, ktorý, usudzujúc z obsahu ústavnej sťažnosti v podobe oskenovanej listiny vo formáte PDF opatrenej aj vlastnoručným podpisom tohto advokáta, túto zrejme aj vypracoval (spísal), napriek tomu ústavná sťažnosť v elektronickej podobe bola opatrená autorizáciou (kvalifikovaným elektronickým podpisom) podľa zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o e-Governmente“) sťažovateľky (Kangal s. r. o.), resp. jej konateľa, a nie autorizáciou menovaného advokáta. Sťažovateľka nepožiadala podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom

19. Podľa § 34 ods. 1 zákona o ústavnom súde navrhovateľ musí byť v celom konaní zastúpený advokátom, ak odsek 2 alebo § 35 neustanovuje inak.

20. Podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde navrhovateľovi, ktorý požiadá o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, ústavný súd môže ustanoviť právneho zástupcu, ak to odôvodňujú majetkové pomery navrhovateľa a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti.

21. Podľa § 40 ods. 1 zákona o ústavnom súde podanie sa ústavnému súdu podáva písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe.

22. Podľa § 40 ods. 2 zákona o ústavnom súde podanie podané v elektronickej podobe bez autorizácie podľa zákona o e-Governmente je potrebné ústavnému súdu dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa zákona o e-Governmente; ak sa dodatočne nedoručí ústavnému súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Ústavný súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva.

23. Podľa § 43 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania musí byť datovaný a podpísaný navrhovateľom alebo jeho zástupcom.

24. Podľa § 43 ods. 3 zákona o ústavnom súde k návrhu na začatie konania podanému navrhovateľom, ktorý musí byť v celom konaní zastúpený advokátom, musí byť pripojené plnomocenstvo na zastupovanie navrhovateľa advokátom. V plnomocenstve sa musí výslovne uviesť, že navrhovateľ udeľuje zvolenému advokátovi splnomocnenie na zastupovanie pred ústavným súdom.

25. Podľa § 53 zákona o ústavnom súde, ak sudca spravodajca z obsahu podania zistí, že nejde o návrh na začatie konania, podanie odloží. O odložení podania písomne vyrozumie toho, kto sa s podaním obrátil na ústavný súd.

26. Ústavný súd lustráciou v registri podaní zistil, že v súvislosti s uznesením najvyššieho súdu bolo ústavnému súdu 5. marca 2020 doručené aj podanie spoločnosti PERAKO, spol. s r. o., v mene ktorej konal jej jediný konateľ [REDAKOVANÉ], označené ako žiadosť. Týmto podaním spoločnosť PERAKO, spol. s r. o., s poukazom na svoju insolventnosť bez ďalšieho žiadala o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37 zákona o ústavnom súde (zrejme na účely vyvolania konania podľa čl. 127 ods. 1 ústavy týkajúceho sa uznesenia najvyššieho súdu, pozn.), ktoré bolo vybavené odložením podľa § 53 zákona o ústavnom súde. Spoločnosť PERAKO, spol. s r. o., bola o spôsobe vybavenia podania, ktoré nevykazovalo náležitosti návrhu na začatie konania, odložením vyrozumená listom sp. zn. Rvp 466/2020 z 10. marca 2020. Okrem toho ústavný súd v označenom liste podrobne uviedol nedostatky podania, pre ktoré bolo toto vybavené odložením. A teda sťažovateľka, v mene ktorej konal, resp. koná konateľ [REDAKOVANÉ] – osoba identická s osobou oprávnenou konať ako konateľ aj v mene spoločnosti PERAKO, spol. s r. o., bola plne uzročená s tým, že ak ústavnú sťažnosť (návrh na začatie konania) podá sama bez právneho zastúpenia, je súčasne nevyhnutné požiadať ústavný súd o ustanovenie právneho zástupcu.

27. Ústavný súd zdôrazňuje, že ak sťažovateľka podala návrh sama bez právneho zastúpenia a súčasne nepožiadala o ustanovenie právneho zástupcu z radov advokátov, na splnenie požiadavky povinného právneho zastúpenia bolo potrebné, aby ústavná sťažnosť bola advokátom nielen vypracovaná (spísaná), ale aj podpísaná spôsobom objektívne spôsobilým vyvolať účinky začatia konania pred ústavným súdom a prijatie ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie Navyše, ak aj sťažovateľ podá návrh na začatie konania sám bez právneho zastúpenia, podľa § 56 ods. 2 písm. b) zákona o ústavnom súde ústavný súd môže uznesením odmietnuť návrh na začatie konania, ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovel žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37.

28. Na internetovej stránke ústavného súdu <www.ustavnysud.sk> v sekcii „Elektronické služby“ sa okrem linku na formulár na elektronické podanie na začatie konania pred ústavným súdom, ktorým možno iniciovať všetky typy konaní upravených v prvom oddiele siedmej hlavy ústavy patriacich do právomoci ústavného súdu, nachádza aj upozornenie v tomto znení: „Elektronické podanie na začatie konania pred Ústavným súdom Slovenskej republiky musí podávajúcí podpísať kvalifikovaným elektronickým podpisom (KEP). V prípade, ak podanie podáva právny zástupca v mene svojho klienta, je potrebné, aby splnomocnenie právneho zástupcu, ktoré má tvoriť prílohu podania, bolo už pred priložením k formuláru podania podpísané kvalifikovaným elektronickým podpisom (KEP) klienta. Ak klient nemá kvalifikovaný elektronický podpis, možno splnomocnenie doručiť ústavnému súdu buď v elektronickej podobe vykonaním zaručenej konverzie jeho podpísaného originálu z listinnej podoby do elektronického dokumentu alebo doručiť podpísaný originál splnomocnenia v listinnej podobe poštou, prípadne osobne.“

29. Splnomocnenie podľa § 43 ods. 3 zákona o ústavnom súde je osobitnou listinou preukazujúcou oprávnenosť advokáta vykonávať procesné úkony v konaní podľa čl. 127 ods. 1 ústavy za navrhovateľa ako účastníka konania. Takéto splnomocnenie je osobitným procesným úkonom navrhovateľa ako účastníka konania voči ústavnému súdu, s ktorým sú spojené závažné právne dôsledky. Na elektronickú podobu splnomocnenia treba aplikovať ustanovenia zákona o e-Governmente, pričom oprávnenie konať v mene sporovej strany

(účastníka konania) sa preukazuje buď splnomocnením ako elektronickým dokumentom autorizovaným splnomocniteľom v zmysle § 23 zákona o e-Governmente, alebo ak splnomocniteľ nemôže tento dokument autorizovať, vykonaním zaručenej konverzie pôvodného listinného splnomocnenia v zmysle § 35 ods. 2 zákona o e-Governmente. Autorizácia splnomocniteľom preukazuje autenticitu splnomocniteľa ako osoby, ktorá splnomocnenie udelila. Autorizácia splnomocnenia advokátom ako splnomocnencom nie je postačujúca, pretože preukazuje len autenticitu splnomocnenca, a teda skutočnosť, že advokát plnú moc prijal.

30. Podľa zistenia ústavného súdu prílohou ústavnej sťažnosti bolo plnomocenstvo udelené na zastupovanie sťažovateľky menovaným advokátom v konaní pred ústavným súdom iba v podobe oskenovanej listiny (nie originálu) vo formáte PDF bez kvalifikovaného elektronického podpisu sťažovateľky, resp. jej konateľa, menovaného advokáta, ako aj bez vykonania zaručenej konverzie tohto plnomocenstva do elektronickej podoby.

31. Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný pri výkone advokácie postupovať s odbornou starostlivosťou, dôsledne využívať všetky právne prostriedky a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. A tak ústavný súd nie je povinný nedostatky zákonom predpísaných náležitostí vyplývajúce z podania sťažovateľky z úradnej povinnosti odstraňovať. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom. Úkony právnej služby je povinný advokát vykonať tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom. Aj v súvislosti s tým naďalej zostáva v platnosti zásada „*vigilantibus iura scripta sunt*“, t. j. bdelym patrí právo, a to o to zvlášť, ak ide o osoby práva znalé (napr. advokáta).

32. Sťažovateľka si bola povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a pre prípad, že ústavnú sťažnosť podá bez kvalifikovaného právneho zastúpenia, o nevyhnutnosti požiadať o ustanovenie právneho zástupcu z radov advokátov, čo však neurobila, dobre vedomá. Navyše, ako to z obsahu ústavnej sťažnosti a priloženého plnomocenstva v podobe oskenovaných listín vo formáte PDF zjavne vyplýva, ústavná sťažnosť bola vypracovaná (spísaná) menovaným advokátom, ktorý si uplatnil aj náhradu trov právneho zastúpenia v sume 450,29 €. Pretože advokát v ústavnej sťažnosti podanej (odoslanej) v elektronickej podobe priamo sťažovateľkou označený ako jej právny zástupca rovnopis ústavnej sťažnosti v listinnej podobe (origináli) alebo v elektronickej podobe autorizovanej jeho osobou podľa zákona o e-Governmente vrátane plnomocenstva udeleného mu sťažovateľkou na jej zastupovanie v zákonom predpísanej forme ústavnému súdu podľa § 40 ods. 2 zákona o ústavnom súde ani dodatočne v lehote do 10 dní a vôbec do jej prerokovania ústavným súdom nepredložil, na ústavnú sťažnosť ako na podanie podané jeho osobou (advokátom) nebolo možné prihliadnuť. Tu ústavný súd poznamenáva, že keďže dodatočná lehota v trvaní 10 dní na dodatočné doručenie podania podľa § 40 ods. 2 zákona o ústavnom súde začala plynúť odo dňa doručenia ústavnej sťažnosti odoslanej sťažovateľkou ústavnému súdu, t. j. od 16. marca 2020 (pondelok), táto uplynula 26. marca 2020 (štvrtok). Ustanovenie § 2 ods. 1 zákona č. 62/2020 Z. z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony účinného jeho vyhlásením 27. marca 2020, podľa ktorého lehoty ustanovené zákonom alebo určené súdom na vykonanie procesného úkonu v konaní pred súdom účastníkmi konania a stranami v konaní v čase odo dňa účinnosti tohto zákona do 30. apríla 2020 neplynú, v danej sťažnostnej veci nie je možné aplikovať, pretože dodatočná 10-dňová lehota uplynula už deň pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona. Z uvedených dôvodov ústavný súd nevyzýval na odstránenie nedostatkov tejto ústavnej sťažnosti.

33. Povinné zastúpenie sťažovateľky advokátom je osobitná podmienka konania na ústavnom súde, bez splnenia ktorej tento súd nemôže začať konať. Ústavný súd preto najmä so zreteľom na to, že ústavná sťažnosť bola vypracovaná (spísaná) osobou práva znalou (advokátom), avšak napriek tomu zákonná podmienka povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom nie je splnená, túto odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde pre nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí.

34. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd už procesnými návrhmi sťažovateľky nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. apríla 2020

Luboš Szigeti
predseda senátu